

{DEEPAK CHOPRA}

ROCKOVÁ HVĚZDA OSVÍCENÍ

Čím je dalajlama Tibeťanům, tím je tento indický lékař Američanům. Na plných stadionech mluví o vědomí, chrlí knihy o tom, jak pečovat o tělo a duši, a učí vědce, že kvantovou teorií lze léčit mysl. Než vyprodal svou přednáškou Lucernu, věnoval se chvíli i ZENU.

■ Text Nora Grundová ■ Foto Ondřej Tylčer

Když jsme se setkali v lobby hotelu k rozhovoru, seděl spokojeně na gauči. Zatímco kolem něj pilně kroužili organizátoři, protože program byl rozfázovaný na minuty a Chopra je dorazil informací, že musí to odpoledne před přednáškou napsat dva články, on si hověl v dobré náladě. „Nemáte prý na mě čas?“ byla moje první věta. „Já na vás čas mám, jen moje tělo ne,“ začal se smát. A smál se vlastně pořád. Nezářilo z něj nějaké božské fluidum, ale spokojenost se sebou samým. To umí lidé, co vedou život, jaký chtějí. Také se říká, že se lidé chovají jinak, když je v místnosti krásná žena či zajímavý muž. A tenhle tedy byl zajímavý a ještě navíc pěkný.

Vypadal jako z plakátů na meditace. Šedivější kadeře, olivová pleť, smyslné rty a černý kabátek. Ostatně na webu The Chopra Well, který založila jeho dcera, ve čtyřech minutách shrnul to, co jsem právě měla v Alcronu před očima. Krátce pro zájemce: k neodolatelnosti je podle něj zapotřebí tří vlastností – duševní přítomnosti, kterou doprovází řeč těla, sebevědomí, jež stojí na vašem vlast-

ním hodnocení, nikoli na tom, jak vás vidí okolí, a vyzařování božských emocí, jimiž jsou láska, laskavost, radost, soucit a vyrovnanost. Není divu, že se na něj celebrity jen lepí. Michael Jackson blahé paměti, Lady Gaga, Kim Kardashian...

Než do mainstreamu Ameriky počátkem 90. let vnesl diskusi o meditaci a péči o spirituální život, než vůbec sám nastoupil na duchovní cestu, žil příběh tisíců imigrantů. V 70. letech dorazil jako doktůrek endokrinolog z Dillí do Bostonu, pod paží s novomanželkou Ritou. Sloužil denní i noční služby, řetězově kouřil a proléval se kávou a alkoholem. Žil zcela obyčejný příběh životním stylem unaveného muže, který se začal rozhlížet, jak se zachránit. Objevil meditace. Objevil ájurvědu. Rozpomněl se na indické duchovní tradice a zároveň začal zkoumat vlastní spirituální obzory. Začal o tom psát knihy a po jedné z nich ho do svého pořadu pozvala Oprah Winfrey. Jako by Deepak Chopra nabídl sklenici vody duchovně žíznícím Američanům; a pár dnů po odvysílání se prodaly stovky tisíc výtisků jeho knihy.

Po peripetiích v různých meditačních centrech založil Deepak centrum vlastní. Dnes je jadernou elektrárnou, která chrlí knihy psané i mluvené,

meditaci, školení, vitaminy, čaje a potravinové doplňky založené na ájurvédské medicíně. Je libo třeba Endorfinat? Má vlastní rádio, vkládá monology na YouTube i Huffington Post. Nové Centrum Deepaka Chopry vyvinulo aplikaci pro chytré telefony, s níž lze meditovat kdykoli a kdekoli. Už jen jeho jméno jako by mělo léčivý účinek. Když se kdekoli na světě koná mezinárodní setkání spojené s meditací a rozšiřováním vědomí, Chopra je na plakátě, i kdyby měl jen ovečkám zamávat z vlaku. S Oprah Winfrey připravil Američanům třítýdenní meditační cvičení.

V překvapivě otevřeném dokumentu *Decoding Deepak*, který o něm předloni začal natáčet jeho syn Gotham, se prochází uvolněný Chopra sám po thajských památkách. Na sluncem rozpálené planině se vyzpovídá, co s ním dělá, když nemůže ani přednášet, ani psát, ani tweetovat, ani odpovídat na otázky po internetu a Facebooku, když ho nikdo kolem nežadá o radu. „Takhle o samotě mi dochází, že to je vlastně stejně všechno k ničemu. Mám jedinou vadu, a tou jsou ambice,“ řekne a unaveně se usměje do kamery.

■ V POSLEDNÍ KNIZE ŘÍKÁM, ŽE VĚDOMÍ MŮŽE OVLIVNIT A ZMĚNIT GENY. MÁME NA TO DŮKAZY.

Přítom je nesmírně chytrý, takže nepropadá pýše ani aroganci, nechává sice lidi mluvit o něm jako o guruovi, ale sám se za něj neoznačuje. Když ukáží prstem na měsíc, tak neoslavujte ten prst, řekl. Svým dopadem ale guru je. Jen jaksi urbánním, nikoliv poustevníkem kdesi v jihovýchodoasijské krajině. Před rokem si v Thajsku splnil sen a pobytem v klášteře a následnou složitou ceremonií se stal buddhistickým mnichem. Oholili mu hlavu i obočí a zahalili ho do oranžového hávu. Když se k němu přitočil syn Gotham s kamerou, Deepak mu polohlasem řekl: „Jo, je to neskutečný pocit. Ptám se sebe, kdo jsem? A nevím to. Ale teď bych nejradši vzal vnuka a šel do Starbucksu.“

Jeho knihy mají přítom až drzé tituly. *Třetí Ježíš (aneb jak dojít osvícení s Ježíšem)*; *Sedm duchovních zákonů úspěchu*; *Perfektní zažívání*. A třeba v knize *Jak poznat Boha – Cesta poznání největšího ze všech mystérií duše* popisuje způsob, jak zažít a pocítit na sobě Boha, i kdyby v něj člověk nevěřil. Učinná frajeřinka. Jeho nejpopulárnější spis má název *Sedm klíčů ke štěstí*. Tam tvrdí, že úspěch a bohatství jsou jen důsledky štěstí, jež spočívá ve stoupání do sedmi rovin přes vztah k vlastnímu tělu, sebeúctu, pročištění života, skromnost, přítomnost, vnímání vnitřního světa až po osvícení. Podtitul je Recept na osvícený život. Na slovo recept slyší většina západního světa, nebo ne?

Ale zpět k našemu rozhovoru. Vytáhne z kapsy papírek a čte mi, co si našel mezi výzkumy Galupova ústavu o České republice. Mezi čísly ční 53 procent Čechů, kteří nejsou spokojeni se svým

životem. Dejte ale pozor, blahosklonně ho poučím, oni si Češi rádi zaremcají. Myslí si, že se nemají dobře, i když se mají. Chopra se nepřestane usmívat. „Ale o to přece jde, ne?“ pokrčí rameny. „Důležité je, jak se cítíme, ne, jaká je realita.“

Demi Moore na základě vašeho učení prohlásila, že se snad dožije 130 let. Vy byste chtěl žít tak dlouho?

Co bych tu dělal? Světu se vůbec dobře nedaří. Ničíme spoustu rostlinných a živočišných druhů, přitom máme technologii, s níž je možné vše. Jsme blízko celosvětové krizi. Polovina světa žije za méně než dva dolary na den, jak tu je možné udržet mír? Většina lidí na planetě už se chová jako biologičtí roboti. Technologií lze ohrozit vše, elektřinu, média, kardiostimulátory, vlastně mě překvapuje, že to ještě nikdo ve velkém neudělal. Máme dvě volby. Buď začneme pracovat na kolektivní transformaci nás samých, nebo se můžeme odebrat do baru a opíjet se tam. Amerika hodlá být nejsilnější silou ve světě, ale proč? Dobře se vede lidem ve Skandinávii, Kanadě, Kostarice, ale Američanům ne. Panuje tam zastaralá mentalita.

No něco muselo i vás přivábit do USA...

Já byl student, který tam přišel studovat postgraduál. Ale nepovažuji se za Inda nebo Američana. Národnost je zastaralá věc. Když budeme příštích deset let dobře používat inteligenci a technologii, můžeme se dožít nového celosvětového řádu – netokracie. Budeme fungovat přes internet. Mohli bychom se tím zbavit národnostních, etnických i genderových problémů. Netokracie by dala hlas lidu. Jednotlivé země stejně už žádný hlas nemají. Budete-li úspěšný byznysmen, nebudou vás poměry ve vaší zemi příliš zajímat. Jsme propojeni. Co se děje v Afghánistánu, má vliv na nás.

Jak se udržujete šťastným, když vám tohle běží hlavou?

Já se bavím. Hledám si zábavu. Přemýšlím si o evoluci. O tom, co je možné. Lidé příliš rozvíjejí technologii, ale nikoliv kreativitu, intuici...

Takže vás už nezajímá dlouhověkost?

Kdo by chtěl žít dlouho? Představte si to tělo. Ale existuje nová věda, již říkáme epigenetika. Ta tvrdí, že lze změnit aktivitu vlastních genů prostřednictvím myslí a zkušeností. Dnes se dožívá populace běžně osmdesátky. Ale jak žít v takovém věku normálně, jak být zdravý? To mě zajímá, proto podporuji výzkum v epigenetice. Ve své poslední knize říkám, že teorie, že mozek je neměnný a že geny nelze změnit, je mylná. Vědomí může ovlivnit a změnit geny. Máme na to důkazy.

Takže pořád existuje něco, co vás fascinuje?

Vědomí. Všechny výklady vesmíru, které stojí pouze na fyzikální rovině, nejsou úplné. Vždyť

bez vědomí by člověk ani nevěděl, že nějaký vesmír existuje. Co je vědomí? Kde sídlí? Odkud se bere? Když to pochopíme, nemusíme se bát smrti, protože jsme v rovině vědomí nesmrtelní. A pak co Bůh? Je zdrojem vesmíru. Je to inteligence. Rozhodně to není mrtvý bílý muž.

Do vašeho centra míří řada bohatých lidí, kteří se snaží růst i duchovně. Co jim říkáte?

Vše záleží na stavu jejich vývoje. Mohou si projít stadiem užívání si, nakoupit si auta, obklopit se věcmi, ale dnes už je jasné, že vše po čase ztratí hodnotu. Bohatí lidé mají jisté zdravé návyky, nedělají tolik dluhů, utrácejí za zážitky, věnují se filantropii. Nejde o to vydělávat pořád více peněz, ale evolučně se vylepšovat. Inspirací, radostí, kreativitou, soucitem, osvícením. V našem centru jsme vypracovali metody, kterými zjistíme – máme na to soubory otázek, jimiž to odhalíme –, v jakém stadiu své spirituální evoluce se klient nalézá. Hodnotíme emoční, psychologický i spirituální vývoj. Lidé totiž často předstírají. Předstírají třeba, že jsou spirituální, že jsou filantropičtí.

Vydělal jste spoustu peněz. Co s nimi děláte? Taky jste si je na počátku pěkně užil?

Já nikdy tyhle touhy neměl. Na kontě si držím 30 tisíc dolarů. Děti už jsou nezávislé. Mé hono-

ráře z přednášek jdou na konto mé ženy. Vše, co vydělám v centru, investuji do výzkumu. V současnosti právě v epigenetice.

A jak pracujete se slávou?

Co s ní? Moje děti mě vážně neberou, žena taky ne, to mě docela kalibruje. A nakonec ani já sám sebe vážně neberu.

Zaráží mě smělost titulů vašich knih. Jako byste měl od všeho klíč. Ke štěstí, ke zdraví... Jojo, jsem rebel.

Internet je ale plný odmítavých reakcí na vaše teorie. Řada vědců je z vás na mrtvici.

Jen asi osmdesát procent. Mně je úplně jedno, co si o mně lidé myslí. Jsem na tom nezávislý. Dvacet procent vědců má o moji práci zájem. Víte, současná věda je už zastaralá, lpí na pověrách a hmotě. Ale se starým systémem se nevyplatí bojovat. Jediné, co s ním lze udělat, je nechat ho dočista zastarat. Ale ukážu vám, co mám na ruce...

Plastový náramek. Hodinky, beeper?

Ten snímač umí vše – na mobil posílá informace o mém těle, tlaku či stresu, který tedy nemám.

Nikdy?

Na stres vůbec nevěřím. ■

„Co je vědomí? Kde sídlí? Odkud se bere? Bez vědomí by člověk ani nevěděl, že nějaký vesmír existuje. Když to pochopíme, nemusíme se bát smrti, protože jsme v rovině vědomí nesmrtelní,“ říká Deepak autorce textu.